

"It takes a village to raise a child"

Gelijke Kansen voor alle kinderen en jongeren, door het verbinden van school, thuis en omgeving.

Alle kinderen en jongeren hebben recht op gelijke kansen in het onderwijs. Het is belangrijk dat de talenten van alle kinderen en jongeren optimaal benut worden. Dat is niet alleen van groot belang voor de toekomst van kinderen en jongeren zelf, maar ook voor de toekomst van onze samenleving. Wij werken daarom samen met scholen, onderwijsinstellingen, ouders en maatschappelijke organisaties om gelijke kansen in het onderwijs te bevorderen. Zo maken we het verschil!

Wij voeren in de periode 2022-2024 een gezamenlijke GKA-Agenda uit. Wij zetten ons in voor:

Verbinding

Wij verbinden de leefwerelden school, thuis en omgeving, ter bevordering van een veilige en stimulerende omgeving voor alle kinderen en jongeren.

Effectiviteit

Wij maken op basis van ondersteunende data en onderzoek scherpe analyses. Deze analyses worden ingezet bij het vormgeven van effectieve interventies.

Kennisdeling

Wij werken actief samen en delen lokaal, regionaal en landelijk opgedane kennis met elkaar. Zo leren we samen het telkens beter te doen.

In deze agenda zijn de gezamenlijke uitgangspunten, interventies en afspraken tussen de Gelijke Kansen Alliantie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de gemeente opgenomen.

Wethouder

Portefeuille

B. Westerink

Onderwijs

Minister

Portefeuille

D. Wiersma

Minister voor Primair en
Voortgezet Onderwijs

Gemeente

Smallingerland

Datum

31-5-2022

Datum

31-5-2022

Plaats

Drachten

Plaats

Den Haag

Ondertekening

Ondertekening

Inhoudsopgave

Gelijke Kansen voor alle kinderen en jongeren in Gemeente Smallingerland	3
Toelichting	3
Interventies & Samenwerking	6
Interventie Buitenschoolse activiteiten	6
Samenwerking	9
Activiteitenplan & Begroting	10
GKA Agenda Gemeente Smallingerland	10

Gelijke Kansen voor alle kinderen en jongeren in Gemeente Smallingerland

Toelichting

Aanleiding en uitdagingen

Ieder kind behoort, ongeacht de omgeving waarin het kind opgroeit, dezelfde kansen te hebben om de eigen talenten te ontwikkelen om zo volwaardige volwassenen te worden die een verschil maken en van waarde is voor zichzelf en/of voor de mensen om zich heen. In de in ontwikkeling zijnde Lokaal onderwijs en jeugd agenda Smallingerland is dit de ambitie die Smallingerland wil verwezenlijken en de maatschappelijke opgave om aan te werken.

Van de 5335 kinderen uit de gemeente Smallingerland, valt 13% binnen deze landelijke doelgroep met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand. Een aantal cijfers: 11% van de jongeren valt in de categorie laaggeletterd, hier vallen ook Friestalige jongeren onder die onvoldoende Nederlands beheersen. Daarnaast bevinden 7% van de kinderen uit de gemeente zich in het speciaal onderwijs en 7% van de jongeren zitten zonder startkwalificatie. In Drachten springen twee wijken erboven uit: De Trisken en koploper De Wiken (tussen de 10% – 15% van de kinderen zitten op het speciaal onderwijs). De gemeente Smallingerland wil zich samen met de onderwijspartners en de Gelijke kansen alliantie inzetten om de kansen van ieder kind vergroten. Om volwaardig, sociaal en economisch van waarde te kunnen zijn, hecht de gemeente Smallingerland waarde aan het bieden van een kansrijke, gezonde en veilige (leer)omgeving.

Inzet Gemeente Smallingerland

De gemeente Smallingerland heeft aandacht voor de doorgaande lijn. Deelname aan de VVE wordt gestimuleerd en de peuteropvang en kinderopvang zorgen voor een warme overdracht naar de basisscholen. In de wijk De Wiken, een wijk met een relatief grote groep kinderen die opgroeien in een gezin met een lage SES, is een samenwerking gestart met de beide basisscholen (de Kameleon en 't Mozaïek), de jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD, Carins, Kinderwoud (BSO opvang) en Oink! (peuteropvang) om een groei-team op te richten. Het doel van het groei-team is het bieden van een veilige en gezonde (voor)schoolomgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooien. De lokale beleidsagenda onderwijs en jeugd is in ontwikkeling en heeft specifiek aandacht voor kansengelijkheid. Samen met het VO, MBO en RMC wordt momenteel een start gemaakt met het Activeringscentrum. Een voorziening die aantrekkelijk, inspirerend en laagdrempelig is voor jongeren met een afstand tot onderwijs en werk. Jongeren hebben hier de ruimte om elkaar in een ongedwongen sfeer te ontmoeten en maken van daaruit makkelijker de stap naar de ondersteuning die de verschillende professionals in het activeringscentrum aanbieden. Dit gaat om activiteiten op het gebied van studie- en werknemersvaardigheden, praktijkvak trainingen en vrijetijdsbesteding (sport, cultuur). Tevens maakt de gemeente samen met de onderwijs- en maatschappelijke partners één keer in het halfjaar in het LEJA afspraken over samenwerking rond de kansen en ondersteuning van de opgroeiende inwoners van de gemeente Smallingerland. De onderlinge lokale beleidsagenda is in ontwikkeling en heeft specifiek aandacht voor kansengelijkheid. In de toekomst willen we een evenwichtig beleid voor kansengelijkheid vormgeven dat zich op alle leeftijden en leerniveaus richt.

Inzet vanuit het Nationaal Programma Onderwijs

De gemeente Smallingerland wil de kinderen en jongeren in Smallingerland (her)motiveren, activeren en ondersteunen, opdat zij zich beter gaan voelen en wie zich goed voelt, presteert beter op school. Allereerst stimuleert de gemeente het organiseren van naschoolse activiteiten, voor zowel het primair als voortgezet onderwijs, met een breed aanbod van sport-, cultuurlessen en andere jongerenactiviteiten. Hierbij wordt gewerkt volgens de preventieaanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), die gebaseerd is op de uitgangspunten van het IJslandse preventiemodel. Vanuit deze aanpak is een speerpunt in Smallingerland het werken met de jeugdige en zijn omgeving in het vormgeven van de naschoolse activiteiten. Het tweede

belangrijke onderwerp is het verkleinen van de sociaal-emotionele achterstanden. Zoals gezegd, wie goed in zijn vel zit, heeft ruimte om zich op zijn schoolprestaties te richten. De gemeente wil extra inzetten op laagdrempelige sociaal-emotionele ondersteuning d.m.v. schoolcontactpersonen die aanwezig zijn op de scholen. Tot slot richt de gemeente zich specifiek op (langdurige) thuiszitters door hen middels het activeringscentrum te stimuleren terug te keren naar school, een traject van leren en werk helpen vinden met eventuele passende ondersteuning, om uiteindelijk het beste uit zichzelf te kunnen halen.

Samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie

In het kader van deze aanvraag zetten we in op een versterking en uitbreiding van het naschoolse aanbod in het voortgezet onderwijs. De focus ligt op talentontwikkeling d.m.v. sport- en cultuurlessen, huiswerkbegeleiding, taalbevordering en het vergroten van de ouderbetrokkenheid. De naschoolse activiteiten worden opgezet in een gezonde en veilige leef- en leeromgeving die stimulerend en positief is. Vanuit deze visie werkt de gemeente Smallingerland en dat is vergelijkbaar met de visie en aanpak vanuit de Gelijke kansen alliantie. De gemeente Smallingerland ziet kansen om vanuit de Gelijke kansen alliantie kennis uit te wisselen en vanuit het netwerk de uitvoering in de praktijk efficiënter te maken. Tot slot willen we met de agenda van Smallingerland zorgen voor aansluiting bij de landelijke thema's van de Gelijke kansen alliantie, namelijk taalbevordering, laaggeletterdheid en ouderbetrokkenheid. We willen de samenwerking zoeken bij deze thema's om middels ervaringen en kennis een goede aanpak te ontwikkelen.

Kennis

In de LEJA worden samen met het onderwijs afspraken gemaakt en de voortgang van de gekozen inzet besproken. Dit heeft als doel de efficiëntie van de huidige inzet inzichtelijk te maken en waar nodig bij te sturen en/of te verbeteren. Daarnaast worden ook monitoringssystemen ontwikkeld, binnen 1) het groei-team in de Brede School De Wiken in samenwerking met de partijen en Foar Fryske Bern en 2) vanuit de NPO-middelen voor de naschoolse activiteiten volgens de OKO-aanpak. De opgedane kennis vanuit deze monitor, als ook de opzet van de monitor kunnen gebruikt en gedeeld worden binnen de Gelijke Kansen Alliantie om kennis met elkaar te delen.

Om een extra impuls te geven aan het opgroeien in een kansrijke omgeving wordt de subsidie regionale samenwerking kansengelijkheid aangevraagd.

De gemeente Smallingerland sluit zich aan bij de GKA. De middelbare scholen binnen Smallingerland willen in samenwerking met het sportbedrijf, de bibliotheek en de gemeente het aanbod buitenschoolse activiteiten voor jongeren tussen de 12-18 toegankelijk maken voor iedereen. Smallingerland kent een ruim aanbod van sporten, cultuur en cognitieve activiteiten. Echter aan deze activiteiten zit een prijskaartje. Via de regionale samenwerking kansengelijkheid willen de scholen ervoor zorgen dat een aantal activiteiten kosteloos of voor een klein bedrag toegankelijk worden.

En verder...

Toelichting subsidie aanvraag:

Ieder kind behoort dezelfde kansen te krijgen. Ongeacht de omgeving waarin het kind opgroeit. Het slogan van Singelland is "Talent in ontwikkeling" en van CSG Liudger is dit "accent op aandacht". Deze talenten en de aandacht, reiken verder dan alleen de schoolbanken. De gemeente Smallingerland wil zich ook inzetten om de kansen van iedere jongere te vergroten. Samen met in ieder geval CSG Liudger en Gomarus en op termijn andere onderwijspartners wil OSG Singelland hierbij aansluiten. Dit bij elkaar is de aanleiding om subsidie regionale samenwerking kansengelijkheid voor een nieuwe samenwerking aan te vragen.

Afspraken:

OSG Singelland heeft het initiatief genomen om de subsidie aan te vragen en zal ook penvoerder van het project zijn. CSG Liudger en Gomarus zullen hierbij aansluiten. Zodra het project een vervolg krijgt, zullen ook de PO-scholen, RENN4 en het MBO bij het project betrokken worden. De subsidie wordt ingezet om een opstap

te maken naar het organiseren van buitenschoolse activiteiten voor iedereen binnen Smalingerland van 12-18. Als uitbreiding van het aanbod voor leerlingen van het PO.

Onderzoek:

Er wordt onderzoek gedaan worden naar de effectiviteit van verschillende interventies als het gaat om naschoolse activiteiten. Dit onderzoek gaat nadrukkelijk in op de effectiviteit van de interventies binnen Smalingerland. Hierbij wordt nadrukkelijk de afstemming gezocht met de ontwikkelingen en inzet op naschoolse activiteiten die vanuit het kader 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' opgezet worden binnen het primair en voortgezet onderwijs. Beide inzet mag elkaar niet hinderen, moet aanvullend zijn en de inzet op naschoolse activiteiten is ten alle tijden extra ten opzichte van elkaar.

Interventies & Samenwerking

Interventie | Buitenschoolse activiteiten

Betrokken partijen

- OSG Singelland
- CSG Liudger
- Gomarus
- Gemeente Smallingerland
- Sportbedrijf
- Bibliotheek
- MOS

Planning

2022:

- Inventariseren van wat welke activiteiten er door verschillende partijen worden georganiseerd. In afstemming met de organisatie van de naschoolse activiteiten in het kader vanuit OKO.
- Het opbouwen van een netwerk.
- Ouders informeren over het GKA-programma
- Werkgroep GKA opzetten waarin van iedere organisatie 1 deelnemer is.

2023:

- Inzetten activiteiten verlengde schooldag en inzetten op duurzame uitvoering
- Continueren werkgroep

2024:

- Bijstellen activiteiten en inzetten op een duurzame uitvoering binnen Smallingerland
- Eventueel uitbreiden subsidie

Doel van de interventie

- positieve effecten t.a.v. taalontwikkeling
- positieve effecten t.a.v. gezondheid, zowel lichamelijk als psychisch
- positieve effecten t.a.v. kennismaken met sport, cultuur en huiswerkbegeleiding
- positieve effecten t.a.v. ontmoetingen om gelijke kansen te simuleren en segregatie tegen te gaan

Niet iedereen binnen Smallingerland heeft de mogelijkheid om naschoolse activiteiten te volgen. Daarnaast houdt de BSO op na de basisschool, terwijl voor leerlingen op het praktijkonderwijs, maar ook voor onderbouw leerlingen van andere schooltypen het fijn is om na schooltijd niet direct alleen naar huis te gaan, maar om activiteiten te ondernemen in een veilige omgeving met leeftijdsgenoten, maar ook met leeftijd heterogene groepen. Op school is veel aandacht voor het cognitieve aspect. Maar om

de leefwereld van de jongeren rijker te maken is ook aandacht voor sport en cultuur belangrijk.

Door middel van deze interventie zijn de gebieden cultuur, sport en cognitieve ondersteuning voor alle jongeren toegankelijk. Daarnaast is het doel van de interventie ook dat jongeren minder vaak zullen stoppen met sporten. Tijdens de buitenschoolse activiteiten zal er ook aandacht zijn voor taalontwikkeling. Drachten ligt in Friestalig gebieden en kent ook een groot aantal jongeren die thuis alleen Fries spreken. Door tijdens de buitenschoolse activiteiten grotendeels Nederlands te spreken wordt de taalontwikkeling gestimuleerd.

Ook wordt beoogd dat door meer inzet op talentontwikkeling en het aandacht geven aan de jongeren, de negatieve effecten van opgroeien in armoede of een taalarme omgeving, teniet worden gedaan. Daarnaast wordt er ook uitgegaan van een positieve invloed op de gezondheid van jongeren, zowel psychisch als lichamelijk.

Om naschoolse activiteiten haalbaar te maken is het van belang dat ouders hierbij betrokken worden. Als ouders niet achter de activiteiten staan, dan zullen jongeren ook minder snel gebruik maken van het aanbod. Dit zal gedaan worden door via de nieuwsbrieven van school aandacht te besteden aan het GKA-aanbod. Maar ook zal er tijdens gesprekken met mentor en ouders besproken worden dat de activiteiten er zijn en dan de kinderen er aan deel kunnen nemen. Stimuleren aandacht in nieuwsbrief en lob-gesprekken.

De subsidie zal ingezet worden voor de volgende onderdelen van de interventie 'buitenschoolse activiteiten':

- Draagvlak creëren voor de buitenschoolse activiteiten binnen de VO-scholen
- Onderzoek doen naar de effectiviteit van de activiteiten van de verlengde schooldag binnen Smalingerland
- Buitenschoolse activiteiten opzetten
- Scholing verzorgen indien nodig

De interventie die vanuit deze subsidie wordt bekostigd is:

Het uitrollen van naschoolse activiteiten voor iedereen binnen Smalingerland van 12-18. Op dit moment ligt het aanbod voornamelijk bij sportclubs en particuliere aanbieders. Dit zorgt ervoor dat niet alle activiteiten toegankelijk zijn voor iedereen.

Bij een verlenging of andere subsidie zal de interventie uitgebreid worden naar naschoolse activiteiten voor iedereen binnen Smalingerland tussen 4-23.

Met deze interventie wordt gezorgd voor een bredere belevingswereld van jongeren. Maar ook zullen jongeren elkaar meer ontmoeten en zullen ze meer begrip hebben voor elkaar. Hiermee hopen we ontmoetingen te stimuleren. Dit helpt om gelijke kansen te bevorderen en segregatie tegen te gaan. Niet alleen in de tienerjaren, maar dit zal ook zijn uitwerking hebben op de jaren erna.

Doelgroep	Iedereen binnen Smallingerland van 12-18 (VO)
Locatie (wijk, school)	De hele gemeente Smallingerland
Activiteiten	<p>Naschoolse activiteiten op verschillende plaatsen binnen Smallingerland voor VO-scholieren</p> <p>Om bovenstaande in goede banen te leiden, zal er een werkgroep geformeerd worden waar per organisatie 1 projectleider in zit. Binnen de verschillende scholen zal er ook een klankbordgroep geformeerd worden, waarin docenten en leerlingen zitten. In gezamenlijkheid wordt er een projectplan geschreven. Deze werkgroep zal om de drie maanden samen komen om doelen te bepalen, te evalueren en bij te stellen.</p> <p>Daarnaast zullen in de aanloopfase ook de leerlingenraden van de verschillende locaties betrokken worden, als ook de jongerenraad van Smallingerland. Met name om te vragen wat voor soort activiteiten er georganiseerd moeten worden in Smallingerland. Maar wellicht hebben de leerlingenraden en de jongerenraad ook ideeën over de uitvoering of kunnen zij iets betekenen in het draagvlak creëren voor een breed buitenschools programma.</p>
Monitoring en evaluatie	<p>Iedere 3 maanden zal de werkgroep GKA bij elkaar komen onder leiding van de penvoerder/projectleider. Hier wordt de coördinator van de naschoolse activiteiten in het kader van OKO ook voor uitgenodigd, zodat wij gezamenlijk ervoor waken dat de georganiseerde activiteiten elkaar niet hinderen, maar aanvullend zijn binnen het gehele aanbod. De monitoring zal plaatsvinden door de werkgroep GKA . Eventueel besteed de werkgroep dit uit.</p> <p>De monitoring zal plaatsvinden door middel van een kwalitatieve en kwantitatieve rapportage van de activiteiten. Daarnaast wordt Smallingerland breed een monitor opgezet om alle inzet op naschoolse activiteiten te monitoren. Wanneer deze beschikbaar is, zullen resultaten van de GKA-inzet hierbij ingevoegd worden.</p>
Financiering	€ 100.000 vanuit de GKA-subsidie
Online informatie	-
Contact	<p>OSG Singelland Hanneke Blom h.blom@singelland.nl</p>

Samenwerking

Gemeente Smallingerland

- Voert twee keer per jaar bestuurlijk (wethouder) overleg met de Gelijke Kansen Alliantie;
- Organiseert minimaal 1 keer per jaar een kennissessie rondom interventies, onderzoeken, professionalisering en thema's uit de GKA-agenda;
- Levert een actieve bijdrage aan kennisdeling tussen gemeenten onderling, bijvoorbeeld door eigen interventies of best practices te delen via de online en offline kanalen van de Gelijke Kansen Alliantie;
- Neemt deel aan de landelijke kennisdelingsagenda.

Ondertekening bevoegd gezag

Naam: Pieter Schram, voorzitter CvB
Organisatie: OSG Singelland